

Obsah

Předmluva	13
I Úvodem k insolvenčnímu řízení	15
1.1 Cíle a ekonomická podstata insolvenčního řízení.....	15
1.1.1 Cíle insolvenčního řízení	15
1.1.2 Definice úpadku/hrozícího úpadku	16
1.2 Hlavní fáze insolvenčního řízení	18
1.2.1 Návrhová fáze	18
1.2.1.1 Účinky zahájení insolvenčního řízení	20
1.2.1.2 Ekonomické/účelné účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení	20
1.2.1.3 Záloha na náklady insolvenčního řízení	21
1.2.2 Zjišťovací fáze.....	21
1.2.2.1 Varianty rozhodnutí ve zjišťovací fázi řízení	23
1.2.2.2 Rozhodnutí o úpadku a jeho ekonomické účinky	23
1.2.2.3 Rozhodnutí o tom, že dlužník není v úpadku	25
1.2.2.4 Jiná rozhodnutí o úpadku.....	25
1.2.3 Způsoby řešení úpadku, realizační a ukončovací fáze.....	25
1.3 Rámcový popis hlavních způsobů řešení úpadku	27
1.3.1 Moratorium	27
1.3.2 Konkurs	29
1.3.3 Reorganizace	29
1.3.4 Oddlužení	31
1.4 Hlavní zásady a subjekty insolvenčního řízení.....	31
1.4.1 Zásady insolvenčního řízení	32
1.4.2 Subjekty insolvenčního řízení	32
1.4.3 Insolvenční soud	32
1.4.4 Dlužník.....	32
1.4.5 Věřitelé, kteří uplatňují svá práva vůči dlužníku	34
1.4.6 Insolvenční správce, popřípadě další správce.....	36
1.4.6.1 Typy insolvenčních správců	36
1.4.6.2 Právo vykonávat činnost insolvenčního správce.....	36
1.4.6.3 Zánik oprávnění správců působících podle dřívějších předpisů	38
1.4.6.4 Odvolání a zproštění funkce insolvenčního správce	39
1.4.6.5 Odměna insolvenčního správce.....	39
1.4.6.6 Specifické situace při stanovení odměny insolvenčního správce	41
1.4.6.7 Náhrada výdajů správce v insolvenčním řízení	42
2 Úpadek, jeho příčiny a identifikace	44
2.1 Co je úpadek/hrozící úpadek.....	44
2.1.1 Úpadek pro platební neschopnost (§ 3 odst. 1 IZ)	45
2.1.2 Úpadek pro předlužení (§ 3 odst. 2 IZ).....	50
2.1.3 Hrozící úpadek (§ 3 odst. 4 IZ).....	54
2.2 Příčiny úpadku (krizové situace podniku)	55
2.2.1 Znaky dobře fungujícího podniku	55
2.2.2 Potenciální rizika krizové situace a úpadku	56

2.3	Finanční indikátory úpadku.....	59
2.3.1	Indikátory úpadku pro platební neschopnost	61
2.3.1.1	Ukazatel Čistý pracovní kapitál	62
2.3.1.2	Poměrové ukazatele likvidity	62
2.3.1.3	Komplexní ukazatele finančního zdraví	64
2.3.2	Indikátory úpadku pro předlužení.....	68
2.3.2.1	Rozdílový ukazatel účetní hodnoty vlastního kapitálu.....	69
2.3.2.2	Poměrové ukazatele zadluženosti	70
2.3.2.3	Ukazatele tvorby ekonomické hodnoty.....	70
2.4	Úvěrové financování v insolvenčním řízení	73
3	Insolvenční návrh a jeho ekonomické souvislosti	76
3.1	Insolvenční návrh a jeho obecné náležitosti	76
3.2	Insolvenční návrh podávaný dlužníkem.....	77
3.2.1	Obecně k povinnosti podat insolvenční návrh dlužníkem	78
3.2.2	Odpovědnost dlužníka za škodu při nepodání insolvenčního návrhu	79
3.2.3	Ekonomické důsledky opožděně podaného insolvenčního návrhu	80
3.2.4	Náležitosti insolvenčního návrhu podávaného dlužníkem	81
3.3	Insolvenční návrh podávaný věřitelem	82
3.3.1	Náležitosti insolvenčního návrhu podávaného věřitelem	83
3.3.2	Rizika podání účelového insolvenčního návrhu dlužníkem	85
4	Věřitelé a jejich pohledávky.....	88
4.1	Typy věřitelů a jejich pohledávek	88
4.1.1	Pohledávky zajištěných věřitelů.....	89
4.1.1.1	Koncepce uspokojení zajištěných věřitelů.....	90
4.1.1.2	Limit nákladů na správu, zpeněžení a odměnu správce.....	91
4.1.2	Pohledávky nezajištěných věřitelů.....	93
4.1.3	Pohledávky za majetkovou podstatou	94
4.1.4	Pohledávky postavené na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou.....	95
4.1.5	Pohledávky neuspokojované v insolvenčním řízení	96
4.2	Náležitosti přihlášek a způsob jejich podávání.....	96
4.2.1	Náležitosti přihlášek.....	96
4.2.2	Povinný formulář přihlášek.....	97
4.2.3	Časové požadavky na podání přihlášky.....	98
4.3	Způsoby vyplnění formuláře přihlášky pohledávky.....	99
4.3.1	Koncepce formuláře.....	99
4.3.2	Úvodní strana	100
4.3.3	Vložené strany	100
4.3.4	Závěrečné strany.....	102
4.4	Přezkoumání přihlášek.....	104
4.4.1	Přezkoumání přihlášek insolvenčním správcem.....	105
4.4.2	Spisy přihlášek pohledávek	107
4.4.3	Seznam přihlášených pohledávek	108
4.4.4	Přezkumné jednání	109
4.4.4.1	Typy a termíny přezkumných jednání.....	110
4.4.4.2	Možnost popírání přihlášených pohledávek	110
4.4.4.3	Důvody popírání přihlášených pohledávek	112

4.4.4.4	Evidence výsledků přezkumného jednání a následné kroky správce...	113
4.4.4.5	Kdy je pohledávka zjištěna.....	114
4.5	Rizika přihlášení „neopodstatněné“ pohledávky	114
4.6	Opravné položky k pohledávkám v insolvenčním řízení	116
5	Majetková podstata a její zjištění.....	119
5.1	Obsah a rozsah majetkové podstaty.....	119
5.1.1	Obsah majetkové podstaty.....	119
5.1.2	Rozsah majetkové podstaty	122
5.2	Soupis majetkové podstaty.....	122
5.3	Způsob zjišťování majetkové podstaty	125
5.3.1	Východiska při zjišťování majetkové podstaty	125
5.3.2	Postup dlužníka při sestavení seznamu majetku.....	126
5.4	Způsob ocenění položek soupisu podstaty	128
5.4.1	Ekonomické varianty oceňování majetkové podstaty	129
5.4.2	Povinnost (možnost) ocenění podstaty znalcem	131
5.5	Vyloučení a vynětí majetku ze soupisu	132
5.5.1	Vyloučení majetku ze soupisu podstaty.....	132
5.5.2	Vynětí majetku ze soupisu podstaty na žádost dlužníka	133
5.5.3	Vynětí majetku ze soupisu podstaty ze strany správce	134
5.6	Dodatek: Zásady oceňování majetku podle zákona o oceňování majetku.....	134
6	Insolvenční rejstřík.....	137
6.1	Funkce insolvenčního rejstříku.....	137
6.1.1	Informační funkce insolvenčního rejstříku	138
6.1.2	Insolvenční rejstřík a doručování	139
6.2	Forma a obsah insolvenčního rejstříku	140
6.2.1	Seznam insolvenčních správců	141
6.2.2	Seznam dlužníků.....	142
6.2.3	Insolvenční spisy.....	145
6.2.4	Neveřejnost některých údajů	147
6.3	Doplňkové informace na portálu www.justice.cz	148
7	Účetnictví / zvláštní evidence dlužníka.....	150
7.1	Úvodní informace k rozdílům obou systémů	150
7.2	Obecný způsob evidence obchodních a účetních operací.....	152
7.3	Formy vedení účetnictví/zvláštní evidence	158
7.4	Řízení účetnictví/zvláštní evidence.....	160
7.5	Jak zajistit vedení účetnictví/zvláštní evidence v insolvenčním řízení	162
7.5.1	Vedení účetnictví/evidence v návrhové a zjišťovací fázi řízení	163
7.5.2	Vedení účetnictví/evidence v realizačních fázích řízení.....	163
7.6	Daňová přiznání a hlášení v insolvenčním řízení.....	164
7.6.1	Daňové subjekty.....	164
7.6.2	Typy daní	165
7.6.3	Obecná pravidla podávání daňových přiznání a hlášení.....	166
7.6.3.1	Daňové přiznání řádné, opravné a dodatečné	166
7.6.3.2	Účinky insolvenčního řízení na daňové řízení.....	167
7.6.4	Specifická pravidla podávání daňových přiznání.....	169

8	Principy vedení účetnictví dlužníka.....	172
8.1	Podvojně účetnictví dlužníka.....	172
8.1.1	Základní parametry podvojněho účetnictví.....	172
8.1.1.1	Způsob právní úpravy.....	172
8.1.1.2	Určení subjektu.....	175
8.1.1.3	Předmět účetnictví.....	176
8.1.1.4	Struktura účetnictví.....	176
8.1.1.5	Cíl a funkce účetnictví.....	178
8.1.1.6	Časové období určené pro vedení účetnictví.....	178
8.1.1.7	Časový rozsah vedení účetnictví.....	178
8.1.2	Hlavní nástroje vedení účetnictví.....	179
8.1.2.1	Účetní doklady.....	180
8.1.2.2	Účty a účtový rozvrh.....	181
8.1.2.3	Účetní zápisy a účetní knihy.....	184
8.1.2.4	Odpisový plán.....	185
8.1.2.5	Inventurní soupisy.....	186
8.1.3	Metody a postupy používané pro vedení účetnictví.....	186
8.2	Koncepce podvojněho účetnictví ve vztahu k rozsahu jeho vedení.....	187
8.3	Účetní závěrka a výroční zpráva.....	189
8.3.1	Typy účetních závěrek v průběhu insolvenčního řízení.....	190
8.3.2	Příloha k účetním výkazům.....	192
8.3.3	Ověřování účetní závěrky v IŘ auditorem.....	194
8.3.4	Výroční zpráva.....	196
8.3.5	Proces sestavení a zveřejnění účetní uzávěrky a závěrky.....	197
8.4	Koncepce účetních výkazů.....	199
8.4.1	Rozvaha – reporting finanční pozice.....	200
8.4.1.1	Struktura rozvahy.....	200
8.4.1.2	Horizontální a vertikální členění rozvahy.....	203
8.4.2	Výkaz zisku a ztráty – reporting profitability.....	204
8.4.2.1	Obecné vymezení výnosů a nákladů.....	205
8.4.2.2	Věcná a časová souvislost výnosů a nákladů.....	205
8.4.2.3	Koncepce výkazu zisku a ztráty.....	207
8.4.3	Přehled o peněžních tocích – reporting cash flow.....	209
8.4.4	Přehled o změnách vlastního kapitálu.....	210
9	Principy jednoduchého účetnictví / zvláštní evidence dlužníka.....	212
9.1	Geneze vývoje jednoduchého účetnictví a zvláštní evidence.....	212
9.2	Jednoduché účetnictví dlužníka.....	214
9.2.1	Základní parametry jednoduchého účetnictví.....	214
9.2.1.1	Způsob právní úpravy.....	214
9.2.1.2	Určení subjektu.....	215
9.2.1.3	Předmět, úkoly a struktura jednoduchého účetnictví.....	216
9.2.1.4	Časové období určené pro vedení účetnictví a časový rozsah.....	216
9.2.2	Hlavní nástroje vedení jednoduchého účetnictví.....	217
9.2.2.1	Účetní doklady.....	217
9.2.2.2	Účetní zápisy a účetní knihy.....	217

9.2.3	Metody a postupy používané pro vedení jednoduchého účetnictví.....	220
9.2.4	Přehledy v jednoduchém účetnictví	220
9.2.4.1	Přehled o majetku a závazcích	221
9.2.4.2	Přehled o příjmech a výdajích	221
9.3	Zvláštní evidence dlužníka	222
9.3.1	Koncepce výpočtu daně z příjmů fyzických osob	223
9.3.2	Přehled dílčích základů daně z příjmů fyzických osob	225
9.3.2.1	Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků (§ 6)	225
9.3.2.2	Příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7).....	226
9.3.2.3	Příjmy z kapitálového majetku (§ 8)	228
9.3.2.4	Příjmy z pronájmu (§ 9).....	229
9.3.2.5	Ostatní příjmy (§ 10)	230
9.4	Daňová evidence podle § 7b ZDP	231
9.4.1	Základní parametry daňové evidence.....	231
9.4.2	Hlavní nástroje vedení daňové evidence	232
9.4.2.1	Způsob doložení (prokázání) obsahu operací	233
9.4.2.2	Způsob evidence příjmů a výdajů.....	234
9.4.2.3	Způsob evidence majetku a závazků	234
9.4.3	Metody a postupy používané při vedení daňové evidence.....	235
9.4.4	Zjištění skutečného stavu majetku a závazků	237
9.4.5	Přehledy v daňové evidenci	237
9.5	Evidence v případě uplatňování výdajů procentem z příjmů	239
10	Účetní a daňové souvislosti zjištění úpadku	240
10.1	Mimořádná účetní závěrka	240
10.1.1	Podstata a rozsah mimořádné účetní závěrky	241
10.1.2	Časový harmonogram mimořádné účetní závěrky	242
10.1.3	Aplikace účetních metod na podmínky zjištění úpadku	243
10.1.4	Inventarizace majetku a závazků	245
10.1.4.1	Základní pravidla provádění inventarizace.....	246
10.1.4.2	Význam inventarizace pro průběh insolvenčního řízení.....	247
10.1.5	Sestavení, ověření a zveřejnění mimořádné účetní závěrky	248
10.1.5.1	Obsahové požadavky na účetní závěrku.....	248
10.2	Daňová příznání a hlášení podáváná při zjištění úpadku.....	258
II	Konkurs a jeho úvodní fáze	261
11.1	Ekonomická podstata a průběh konkursu	261
11.2	Prohlášení konkursu a jeho účinky.....	262
11.2.1	Rozhodnutí o prohlášení konkursu a jeho účinky.....	263
11.2.2	Účinky prohlášení konkursu s vlivem na účetnictví.....	263
11.2.3	Účinky prohlášení konkursu s vlivem na zvláštní evidenci	264
11.2.4	Převzetí účetnictví/zvláštní evidence správcem.....	265
11.3	Mezitimní účetní závěrka/přehled o příjmech, výdajích, majetku a závazcích	267
11.3.1	Mezitimní účetní závěrka u účetní jednotky	267
11.3.2	Přehledy u fyzické osoby – podnikatele podle zvláštního předpisu.....	268
11.4	Daňová příznání při zahájení konkursu	269

11.5 Zpráva o hospodářské situaci dlužníka	271
11.5.1 Cíl a formální aspekty zprávy o hospodářské situaci	271
11.5.2 Jak postupovat při sestavení a formulaci zprávy	272
11.5.2.1 Titulní list a identifikační údaje	273
11.5.2.2 Informace o dosavadním průběhu insolvenčního řízení	274
11.5.2.3 Úvodní informace o dlužníkovi a jeho podniku	274
11.5.2.4 Informace k pokračující činnosti podniku	275
11.5.2.5 Porovnání majetkové podstaty a závazků	276
11.5.2.6 Shrnutí a závěry	277
11.5.3 Projednání zprávy na schůzi věřitelů	278
12 Správa a zpeněžení majetkové podstaty	280
12.1 Správa majetkové podstaty	280
12.2 Náklady vznikající v průběhu konkursu	284
12.2.1 Standardní členění nákladů	284
12.2.2 Jak členit náklady v průběhu konkursu	285
12.2.2.1 Účelové členění nákladů v konkursu	286
12.2.2.2 Náklady hrazené/nehrazené na účet majetkové podstaty	287
12.2.2.3 Náklady vztahující se k typům věřitelů	288
12.3 Rozhodnutí o ukončení provozu podniku	289
12.3.1 Ukončení provozování podniku	290
12.3.2 Omezení při nakládání s výtěžkem po ukončení provozování podniku	291
12.4 Způsoby zpeněžení majetkové podstaty	291
12.4.1 Kdy lze provést zpeněžení majetkové podstaty	291
12.4.2 Prodej veřejnou dražbou	292
12.4.3 Prodej v rámci ustanovení OSŘ o výkonu rozhodnutí	294
12.4.4 Prodej mimo dražbu	295
12.4.5 Specifika zpeněžení podniku (jeho částí) jedinou smlouvou	297
12.5 Nástroje řízení nákladů a likvidity v průběhu konkursu	300
12.6 Účetní a daňové souvislosti zpeněžení podstaty	304
12.6.1 Účetní zachycení zpeněžení majetkové podstaty	304
12.6.1.1 Účetní zachycení prodeje jednotlivých majetkových složek	304
12.6.1.2 Účetní zachycení prodeje podniku nebo jeho části	305
12.6.2 Daňové souvislosti zpeněžení majetkové podstaty	306
12.6.2.1 Daň z příjmů	306
12.6.2.2 Daň z přidané hodnoty	308
12.6.2.3 Daň z převodu nemovitostí	309
12.7 Částečný rozvrh	310
13 Konečná zpráva, rozvrh a zrušení konkursu	312
13.1 Obecně ke konečné zprávě	312
13.1.1 Kdy sestavit konečnou zprávu	313
13.1.2 Obsah konečné zprávy	315
13.1.3 Postup projednání konečné zprávy a vyúčtování	316
13.1.4 Tipy pro správce:	
Jak minimalizovat riziko neschválení zprávy a vyúčtování	318
13.1.5 Účetní závěrka a daňová přiznání navazující na podání konečné zprávy	319

13.2	Vyúčtování finančních výsledků konkursu	320
13.2.1	S jakými ekonomickými údaji je nutné ve zprávě pracovat	320
13.2.2	Výpočet odměny správce	321
13.2.2.1	Výpočet a rozvržení minimální odměny	322
13.2.2.2	Výpočet odměny z výtěžku zpeněžení připadajícího na zajištěného věřitele	324
13.2.2.3	Výpočet odměny z výtěžku určeného k rozdělení mezi nezajištěné věřitele	325
13.2.3	Vyúčtování výdajů správce.....	328
13.3	Rozvrh a další rozvrh	328
13.3.1	Úkony před rozvrhem.....	328
13.3.2	Rozvrhové usnesení a jeho realizace	329
13.4	Zrušení konkursu	330
13.5	Úkony správce po zrušení konkursu	331
13.5.1	Mimořádná účetní závěrka a daňové povinnosti	331
13.5.2	Předání zbývajících majetku a účetnictví/daňové evidence dlužníkovi	332
13.5.3	Evidenční a archivační povinnosti	335
13.5.3.1	Obecné ukládací lhůty u účetních a dalších záznamů	335
13.5.3.2	Povinnosti podle archivního zákona.....	337
13.5.4	Způsob financování nákladů zrušení konkursu	339
14	Reorganizace – úvodní poznámky.....	342
14.1	Ekonomická podstata reorganizace.....	342
14.2	Analýza přípustnosti reorganizace	343
14.2.1	Kdy není reorganizace přípustná?	343
14.2.2	Důvody zamítnutí návrhu na povolení reorganizace.....	346
14.3	Rozhodnutí o povolení reorganizace a jeho účinky	346
14.3.1	Rozhodnutí o povolení reorganizace	346
14.3.2	Vliv rozhodnutí o povolení reorganizace na práva věřitelů.....	348
14.4	Opatření k realizaci reorganizace a jejich ekonomický základ.....	349
14.4.1	Prominutí, resp. restrukturalizace pohledávek věřitelů.....	350
14.4.2	Prodej majetkové podstaty, prodej podniku.....	352
14.4.3	Vydání části aktiv věřitelům, převod aktiv	353
14.4.4	Fúze dlužníka, převod jmění dlužníka	353
14.4.5	Vydání akcií nebo jiných cenných papírů dlužníkem nebo novou právnickou osobou	355
14.4.6	Zajištění financování provozu podniku.....	355
14.4.7	Změna zakladatelského dokumentu	356
14.4.8	Kombinace opatření k provedení restrukturalizace	356
14.5	Provádění reorganizace	357
14.5.1	Provádění reorganizačního plánu	357
14.5.1.1	„Předání podniku“ do rozhodovací působnosti dlužníkovi	358
14.5.1.2	Role insolvenčního správce při realizaci reorganizačního plánu	358
14.5.1.3	Role věřitelského výboru při realizaci reorganizačního plánu	360
14.5.1.4	Role insolvenčního soudu při realizaci reorganizačního plánu	361
14.5.2	Změny reorganizačního plánu	361

14.6	Varianty skončení reorganizace	363
14.6.1	Zrušení rozhodnutí o schválení reorganizačního plánu	363
14.6.2	Přeměna reorganizace na konkurs	363
14.6.3	Splnění reorganizačního plánu	364
14.7	Odměna správce a náhrada jeho výdajů při reorganizaci	364
15	Reorganizační plán a zpráva	367
15.1	Úvodní údaje k reorganizačnímu plánu	367
15.1.1	Kdo a v jaké lhůtě je oprávněn sestavit reorganizační plán?	367
15.1.2	Jaký je obsah reorganizačního plánu?	368
15.1.3	Reorganizační plán jako strategický dokument	370
15.2	Komentář k obsahu reorganizačního plánu	371
15.2.1	Rozdělení věřitelů do skupin	371
15.2.2	Způsob reorganizace a volba opatření	373
15.2.3	Pokračování činnosti dlužníkovy podniku	375
15.2.4	Osoby podílející se na financování reorganizačního plánu	376
15.2.5	Důsledky reorganizace na zaměstnanost v dlužníkově podniku	377
15.2.6	Předpokládaný stav závazků pro skončení reorganizace	377
15.3	Zpráva o reorganizačním plánu	378
15.3.1	Úvodní strana	380
15.3.2	Obsah	380
15.3.3	Procesní upozornění	380
15.3.4	Stručné shrnutí účinků reorganizačního plánu	381
15.3.5	Popis dlužníkovy podnikání	382
15.3.6	Dosavadní průběh insolvenčního řízení	383
15.3.7	Majetek dlužníka	383
15.3.8	Závazky dlužníka	384
15.3.9	Navrhované podnikání a financování dlužníka	384
15.3.10	Dopady reorganizace na věřitele a další osoby	386
15.3.11	Pravděpodobné uspokojení věřitelů v konkursu dlužníka	387
15.3.12	Daňové dopady na věřitele a společníky dlužníka	388
15.3.13	Účast propojených osob	389
15.3.14	Rizikové faktory	390
15.3.15	Předpoklady pro schválení plánu soudem	391
15.3.16	Opravné prostředky	391
15.3.17	Zdroje informací obsažených ve zprávě	391
15.3.18	Prohlášení a podpis předkladatele reorganizačního plánu	391
16	Oddlužení	393
16.1	Úvodní údaje k oddlužení	393
16.1.1	Dlužník – subjekt oddlužení	394
16.1.2	Ekonomická podstata oddlužení	396
16.1.3	Je oddlužení možné i při nižším plnění nezajištěným věřitelům?	397
16.1.4	Odnětí dlužníkovy osvobození	397

